

Images in Textbooks of Korea & Serbia

Academy of Korean Studies
Division for Understanding Korea
Project

AHN, Ji-young

1. Subject Textbooks
 2. Serbia in Korean Textbooks
 3. Analyzed Textbooks
 4. Korea in Serbian Textbooks
 5. Conclusion
-

1. Subject Textbooks

No.	Subject Title	Publishers	Issued Year	School Level
1	Historical map	Geumseung	2013	Middle school
2	Historical map	Bisang Edu.		
3	Historical map	Cheonjae Textbook		
4	World Geography	Cheonjae Edu.		High school
5	World History	Gyohaksa		
6	World History	Geumseung		

2. Serbia in Korean Textbooks

1) World history and historical map

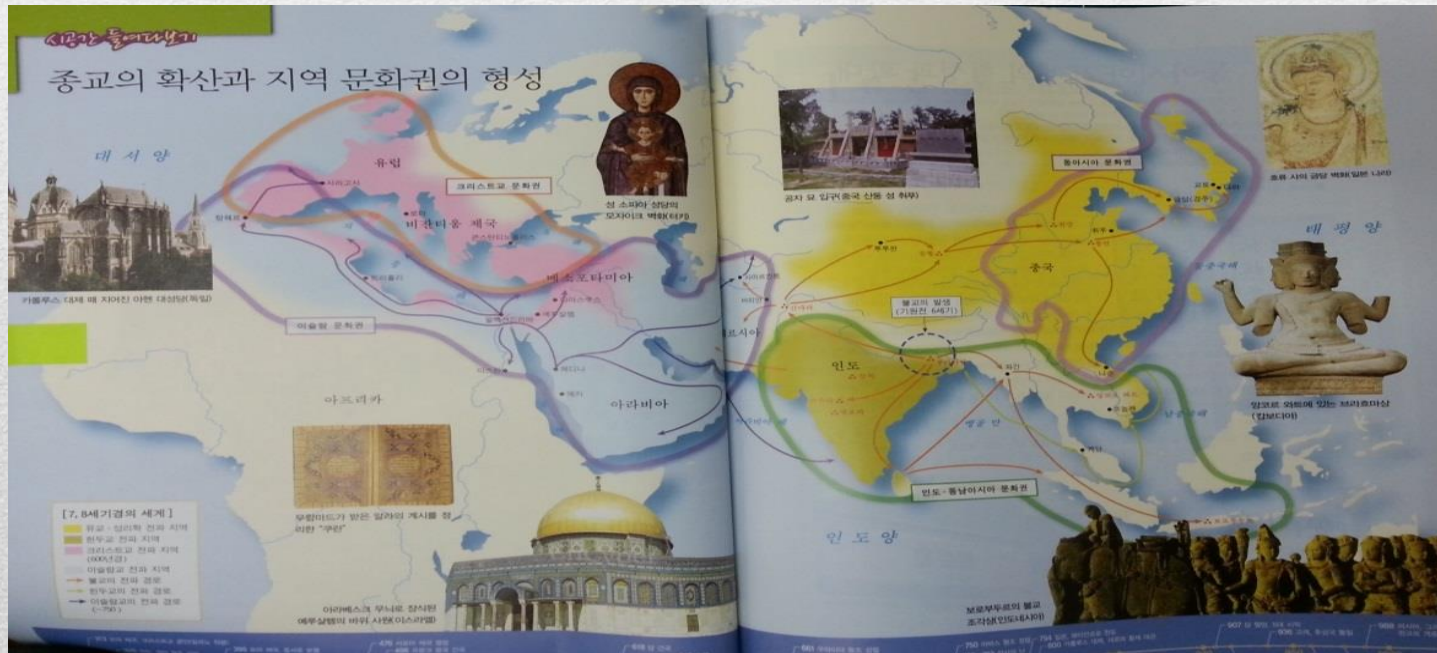
■ Ancient time

- An area conquered by Augustus during Roman Empire

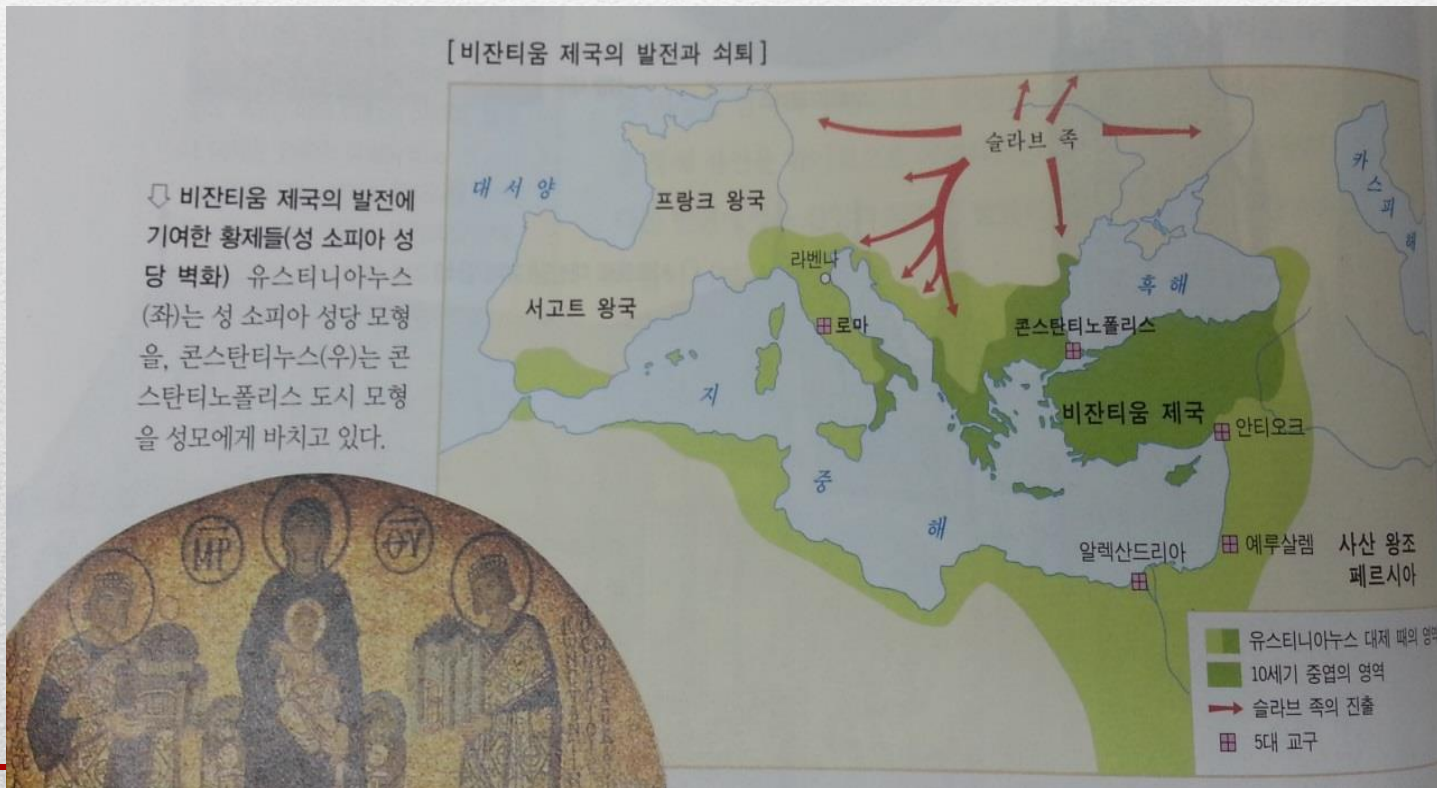
2. Serbia in Korean Textbooks

- Middle age
 - An area that belonged to Byzantium Empire
 - Indicated as Christian cultural area during Byzantium Empire period

2. Serbia in Korean Textbooks

- It belong to Byzantium Empire during Justinianus I and was defined as an area where slavs from north eastern Europe invaded.

2. Serbia in Korean Textbooks

- East Europe in the 11th century: slavic culture was formed
- After founding an empire in southern Yugoslavia, Serbians accepted Greek Orthodox.

[11세기의 동유럽]

The map shows Eastern Europe with several labeled regions and their religious affiliations:

- 신성 로마 제국 (Holy Roman Empire)
- 폴란드 왕국 (Kingdom of Poland)
- 키예프 공국 (Kievan Rus)
- 헝가리 왕국 (Kingdom of Hungary)
- 비잔티움 제국 (Byzantine Empire)
- 셀주크 튀르크 (Seljuk Turks)
- 아르메니아 (Armenia)

Religious influences are indicated by callouts:

- 로마 가톨릭교 보급 (10세기) - Roman Catholicism spread (10th century)
- 신성 로마 제국에 편입 (11세기) - Incorporated into the Holy Roman Empire (11th century)
- 로마 가톨릭교로 개종 (11세기 초) - Conversion to Roman Catholicism (early 11th century)
- 키예프 공국 (912년경) - Kievan Rus (around 912)
- 블라디미르 1세 이후 (1054)의 키예프 공국 - Kievan Rus after Vladimir I (1054)
- 그리스 정교로 개종 (블라디미르 1세) - Conversion to Greek Orthodoxy (Vladimir I)

Other labels include: 로마 가톨릭교 보급 (10세기), 키예프, 키예프, 그리스 정교로 개종 (블라디미르 1세), 후해, 지중해, 아르메니아.

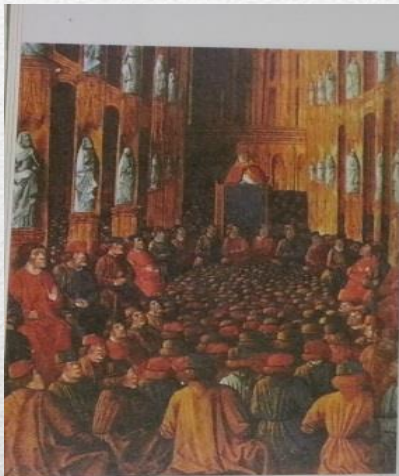
슬라브 문화권이 형성되다 I

유럽의 동북부에 거주하고 있던 슬라브 족은 6세기경 비잔티움 제국의 영내에 들어와 정착하게 되면서 점차 비잔티움 문화의 영향을 받게 되었다. 서슬라브 족인 폴란드인은 각각 폴란드 왕국과 보헤미아 왕국을 세우고 로마 가톨릭교를 받아들이는 등 서유럽의 영향을 받았다. 남슬라브족은 비잔티움 제국이 쇠퇴하자 발칸 반도로 내려갔다. 발칸 반도 남부에 왕국을 세운 세르비아인은 그리스 정교를 받아들였으나, 발칸 반도 서부의 크로아티아인과 슬로베니아인은 로마 가톨릭교를 믿었다.

동슬라브 족은 오늘날의 러시아 인으로 9세기 말에 키예프 공국을 세운 키예프 공국 등의 지배를 받았다. 키예프 공국

2. Serbia in Korean Textbooks

- The 1st crusaders (1096-1099) moved to the area.

☞ 클레르몽 공의회에서 성지 회복을 호소하는 우르바누스 2세

! 십자군 전쟁이 일어난다 !

11세기 후반 셀주크 튀르크가 비잔티움 제국을 위협하자 비잔티움 황제는 로마 교황 우르바누스 2세에게 도움을 청하였다. 이를 받아들인 교황이 성지 회복을 위한 전쟁을 선포하고 참여를 호소하자 국왕을 비롯한 많은 제후와 기사, 상인, 농민들은 종교적 열정과 자의 이익을 위해 호응하였고, 전쟁이 시작되었다(1096)

2. Serbia in Korean Textbooks

- Rise and fall of Ottoman Empire

2. Serbia in Korean Textbooks

- Rise and fall of Ottoman Empire

2. Serbia in Korean Textbooks

- Contemporary history
- Tinderbox in Europe, Balkan peninsula

2. Serbia in Korean Textbooks

- Contemporary history
- A country with a diverse group of peoples and interests of powerful countries
- 1st Balkan War (1912) and 2nd Balkan War (1913)

은 3국 동맹과 3국 협상이라는 두 축으로 나뉘었다.

1 유럽의 화약고, 발칸 반도 1

3국 동맹 세력과 3국 협상 세력은 아프리카와 발칸 반도에서 날카롭게 대립하였다. 전쟁의 위기는 먼저 아프리카의 모로코에서 일어났다. 영·프 협상에 따라 프랑스가 모로코를 지배하자 독일이 강하게 반발하였기 때문이다.

다음 위기는 발칸 반도에서 나타났다. 발칸 반도는 다양한 민족 구성과 열강의 이해관계가 겹쳐 정세가 복잡하였다. 19세기 후반에 발칸 반도를 지배하던 오스트리아-헝가리 제국과 오스만 제국이 약화되자, 양 제국 내부의 소수 민족들이 분리 독립을 내세우며 민족주의 운동이 크게 확산되었고 러시아가 범슬라브주의를

[발칸 민족 구성]

2. Serbia in Korean Textbooks

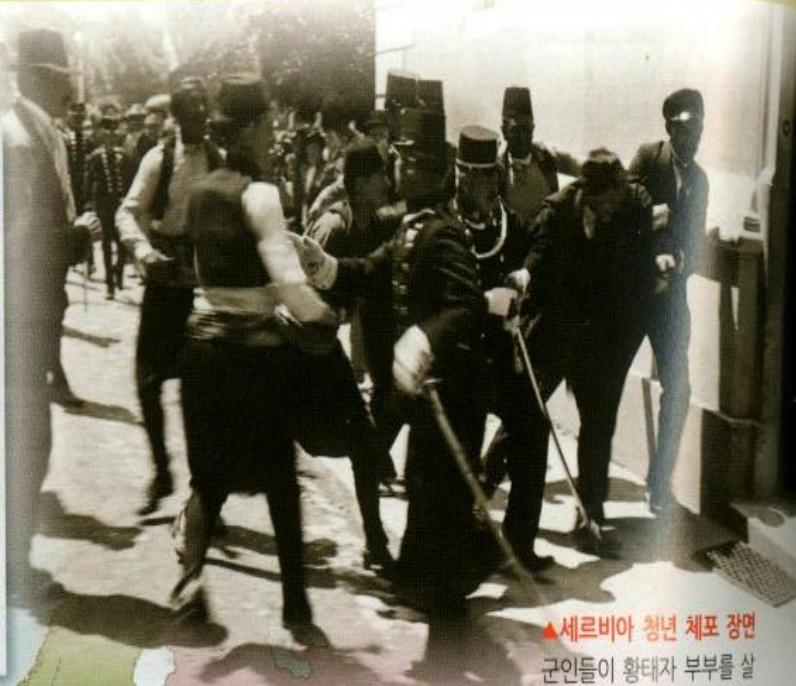
- Image of 'Tinderbox in Europe'

2 전개	1914	1915	1916	1917	1918	
	1914. 6. 28. 사라예보 사건	1914. 7. 28. 오스트리아-헝가리 제국 세르비아에 선전 포고	1914. 8. 독일이 벨기에 침공	1915. 5. 7. 독일 잠수함 U보트의 공격으로 미국 선박 침몰	1916. 7. 1. 솜 전투에서 수많은 영국군 전사	1917. 4. 6. 미국의 참전
					1918. 3. 3. 러시아가 독일과 정전 협정을 맺음.	1918. 11. 11. 프랑스에서 휴전 협정으로 전쟁 종결

1914년 발칸 반도에서 터진 전쟁은 며칠 만에 유럽 전역으로 번졌다. 당시 '거대한 전쟁(the Great War)'이라고 불렀던 이 전쟁을 우리는 제1차 세계 대전이라고 부른다.

▶사라예보 사건 러시아와 오스트리아가 대립하던 중, 세르비아 청년이 오스트리아 황태자 부부를 암살하는 사건(1914)을 일으켰다. 이것이 계기가 되어 제1차 세계 대전이 일어났다.

▲세르비아 청년 체포 장면
군인들이 황태자 부부를 살

2. Serbia in Korean Textbooks

- World War I: 'Assassination at Sarajevo' prompted WWI.
- Yugoslavia was established as new independent country in Europe under Versailles System

4 제1차 세계 대전의 결과와 영향

❖ 전쟁의 결과

나라	사망자 (백 명)	군비 (백 만 명)
러시아	327	170
프랑스	472	138
영국	90	690
이탈리아	236	46
미국	46	400
독일	709	160
오스트리아-헝가리	382	80

제1차 세계 대전 이후 독일은 알자스-로렌 지방을 프랑스에게 반환하였다.

제1차 세계 대전에서는 파괴력이 큰 신무기가 사용되고, 전쟁이 장기화되면서 엄청난 인적·물적 피해가 발생하였습니다.

❖ 베르사유 체제의 성립

베르사유 조약

- 독일은 모든 해외 식민지 상실
- 독일의 병력과 무기의 제한
- 독일의 영토 축소 (알자스·로렌 지방의 반환)
- 거액의 전쟁 배상금 지불
- 국제 연합체의 설립

모든 민족은 스스로 국가를 구성할 권리를 가집니다.

▶ 윈슨 미국의 윈슨 대통령이 주장한 민족 자결주의 원칙에 따라 유럽의 많은 국가들이 독립하였다.

▶ 제1차 세계 대전 이후의 신생 독립국

2. Serbia in Korean Textbooks

- Europe under Versailles System

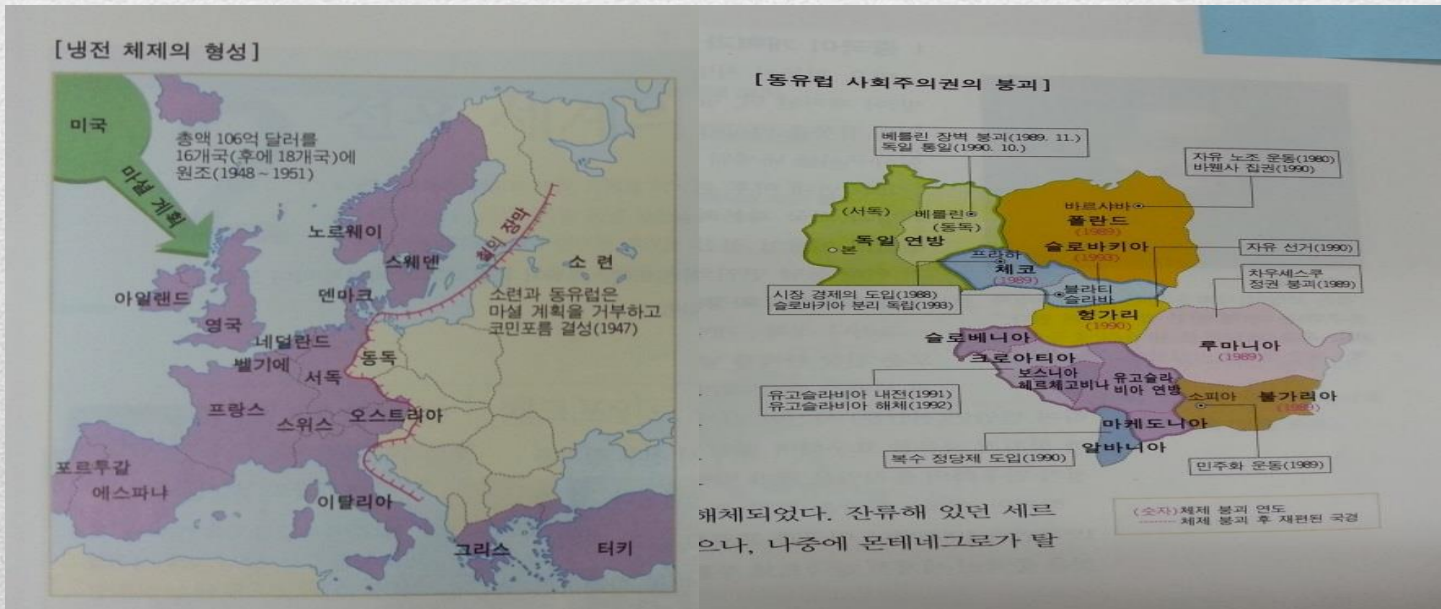
2. Serbia in Korean Textbooks

- occupied area by axis powers

2. Serbia in Korean Textbooks

- Cold War Era: the Soviet Union and eastern European countries refused Marshall Plan and organized Cominform (Communist Information Bureau) (1947)
- Yugoslavia: Neutral country
- Collapse of Socialist countries in eastern Europe: Serbia & Montenegro formed SFR Yugoslavia in 1992 -> dissolved

2. Serbia in Korean Textbooks

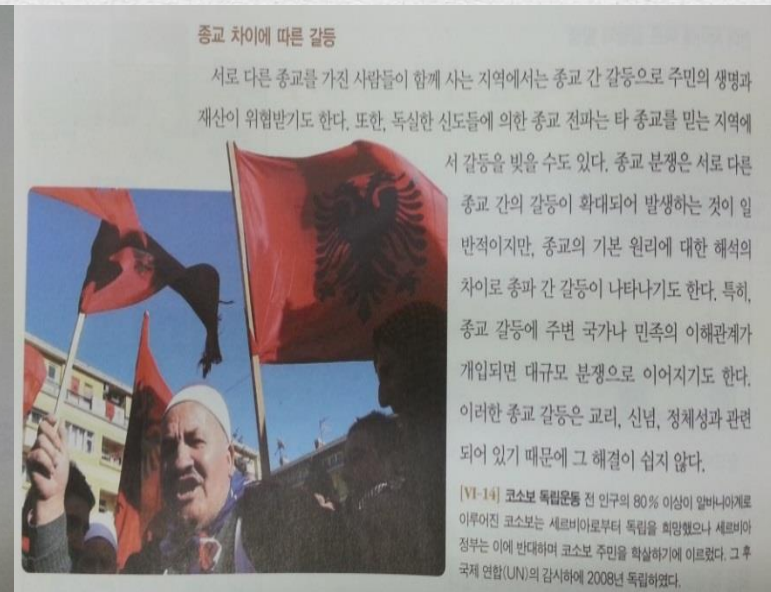
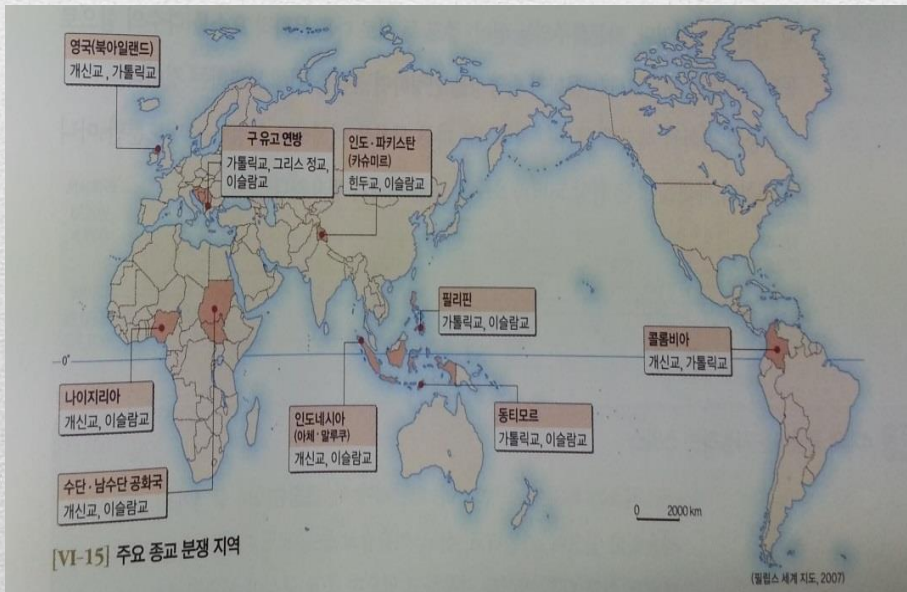
2) World Geography

- Serbia: was introduced as part of eastern Europe.

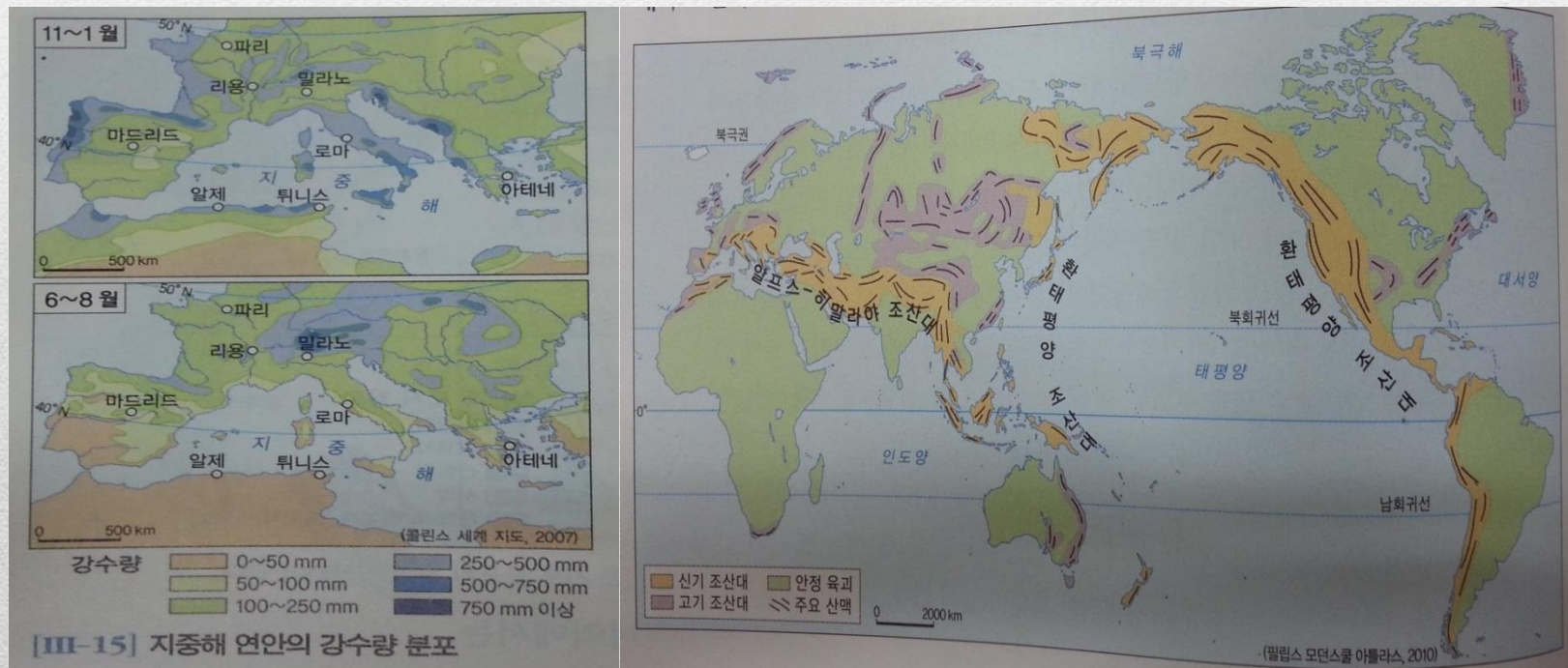
2. Serbia in Korean Textbooks

- Culture: European cultural area (Russia with self-sufficient agricultural management, Eastern European culture)
- Language: Serbian
- Religion: Area where Catholicism, Greek Orthodox and Islam conflicted

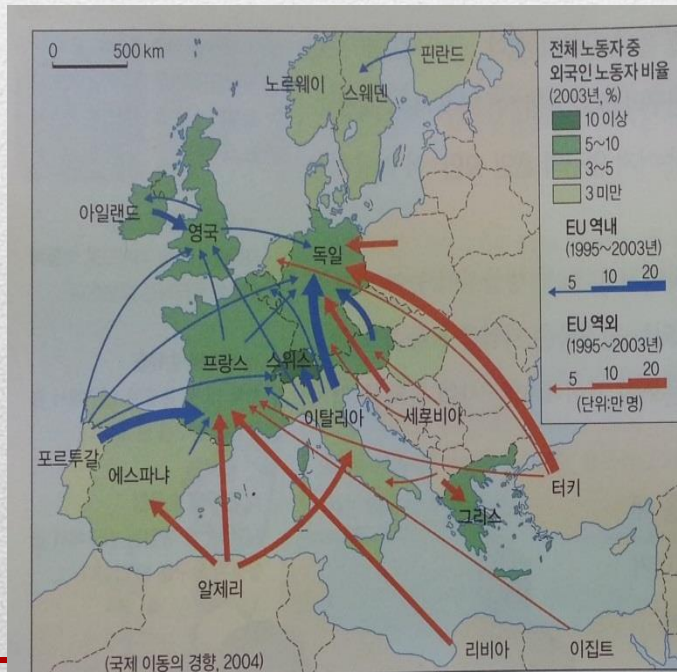
2. Serbia in Korean Textbooks

- Climate: Mediterranean climate, yearly temperature difference of 20~30°C, rain fall 100-250mm
- Located in Young orogenic belt
- People employed in service industry: 30~60%

2. Serbia in Korean Textbooks

- Serbians move to European countries (Germany) as migrant workers
- Member of Union for the Mediterranean (UfM), preliminary associate member of EU
- Importer with less than \$1 billion of grains

[V-9] 유럽 내 노동력의 이동

[VI-2] 유럽 연합 가입국 현황

2. Serbia in Korean Textbooks

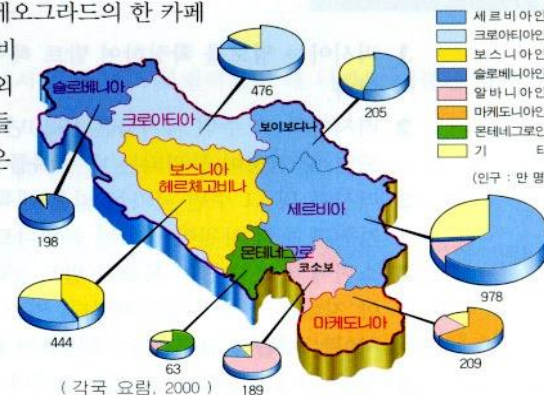
- Established socialist government after WWII.
- Introduced market economy in the 1990s.
- SFR Yugoslavia in trouble due to political instability

자료 2

정치적 불안정으로 침체에 빠진 유고 연방

과거 연방 국가였던 유고슬라비아는 5개의 국가로 분리되면서 많은 내전을 경험하였다. 정부에서는 화폐 경제가 무엇인지도 모른 채 내전에 필요한 전비를 마련하기 위해 무리하게 화폐를 발행하여 1993년에는 화폐 가치가 1만 디나르 대 1달러로 폭락했으며, 이듬해에는 1천 2백만 디나르 대 1달러로 떨어져 사상 최고의 인플레이션이 지속되었다. 이러한 상황 속에서 주민들은 시장 경제 체제로 가기 위한 비싼 수업료를 치르게 되었다. 1999년 9월 초, 베오그라드의 한 카페에서 만난 스토야노비치 씨는 1991년 유고슬라비아 해체되기 전까지는 매년 2개월 정도는 해외에서 휴가를 즐겼는데, 지금은 생활하기조차 힘들어졌다고 한다. 그렇다면 그때로 돌아가고 싶은 가라는 물음에 대해서는 “배고픔은 더해졌지만 그래도 자유를 잃고 싶지 않아요, 먹고 사는 문제로만 본다면 그때가 그리지만 공산 체제로 다시 돌아가고 싶지는 않습니다.”라고 단호하게 말하였다. 그러나 걸어가는 그의 뒷모습에는 웰치 힘이 없어 보였다.

>> ○○ 방송, 1999. 9월 취재기

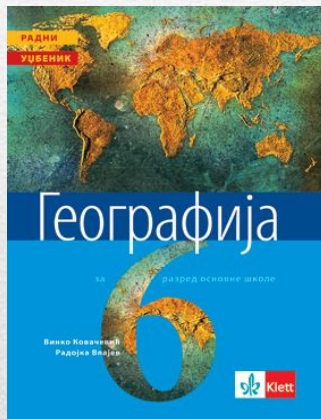
○ 유고슬라비아의 분열

Conclusion

- ◆ History: In the context of world history, students can understand history of Serbia in a chronological order.
 - ◆ Geography: Introduced as one of the eastern European countries. Based on the historic background, Serbia's geography, distribution of natural resources, features of industries, and social changes after the collapse of socialism are described.
-

No.	Textbook	Publisher
1	Geografija za peti razred osnovne škole	Zavod za Udžbenike
2	Geografija 6, udžbenik	Klett-Srbija
3	Geografija 7, udžbenik	Klett-Srbija
4	Geografija 8, udžbenik	Klett-Srbija
5	Geografija - za	Zavod za Udžbenike
6	Geografija - za gimnazije	Zavod za Udžbenike
7	Geografija za 3. gimnazije	Zavod za Udžbenike
8	Istorija 5, radni udžbenik	Klett-Srbija
9	Istorija 6, udžbenik	BIGS-Publushing
10	Istorija 7, Udžbenik	Klett-Srbija
11	Mozaik prošlosti 8 udžbenik istorije	BIGS-Publushing
12	istorija - za četvorogodišnje stručne škole	Zavod za Udžbenike
13	Istorija - za gimnazije opšteg i društveno-jezičkog smera	Zavod za Udžbenike
14	Istorija za III razred gimnazije opšteg i društveno-jezičkog smer	Zavod za Udžbenike

1) Geografija za šesti razred osnovne škole

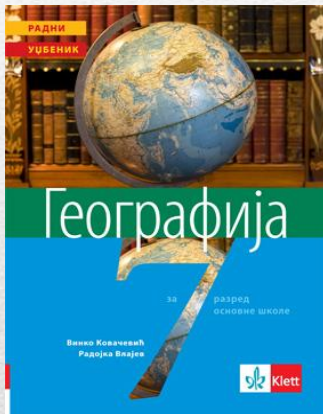

р. 9

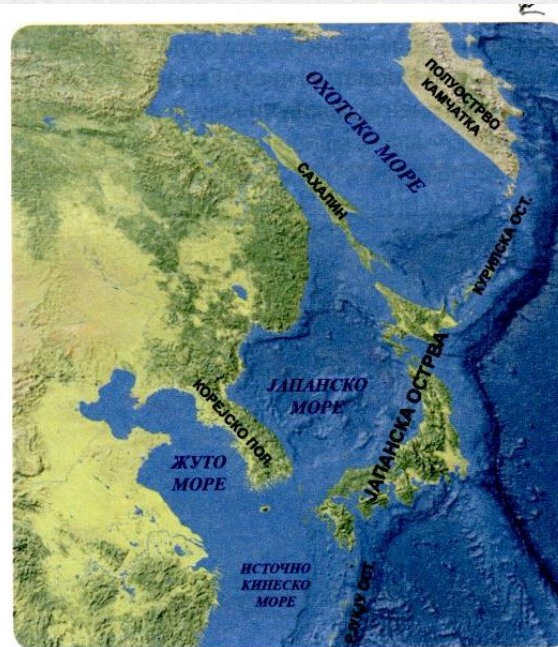
1) Oceans and Seas

2) Географија за седми разред основне школе

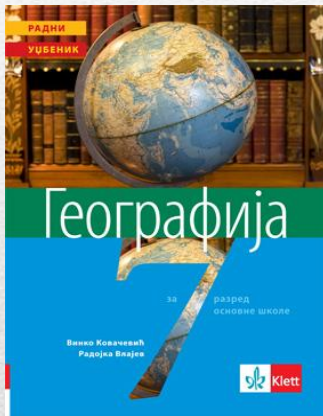
р. 11

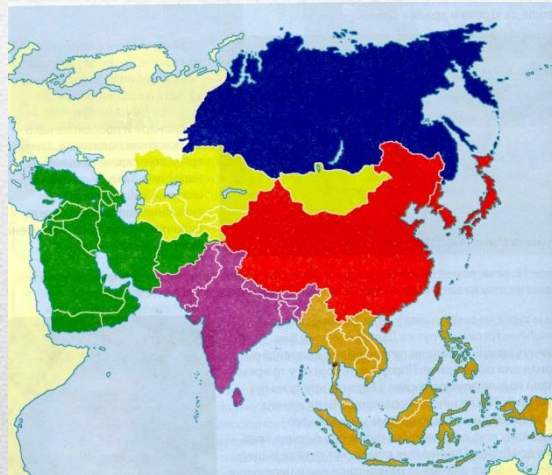
Дуж источних обала налазе се групе острва које су од континенталног дела Азије одвојене ивичним морима. То су **Рјукју, Јапанска, Курилска острва и острво Сахалин**. **Полуострво Кореја** одвојено је Жутим и Јапанским морем, а на североистоку су још два већа полуострва, **Камчатка и Чукотско полуострво**. Осим Жутог и Јапанског мора, обале источне Азије заплускују и Јужно кинеско, Источно кинеско, Охотско и Берингово море.

Северне обале Азије су знатно слабије разуђене. Веће полуострво је **Тајмир**, а острва **Нова земља, Земља Франца Јосифа, Северна земља и Новосибирска острва** припадају Арктичком архипелагу. Острва и полуострва одваја неколико ивичних мора: Карско, Лаптевско и Источносибирско море.

2) Geografija za sedmi razred osnovne škole

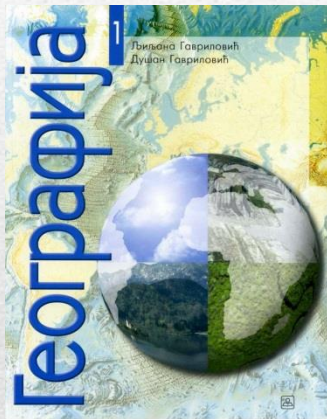
р. 32

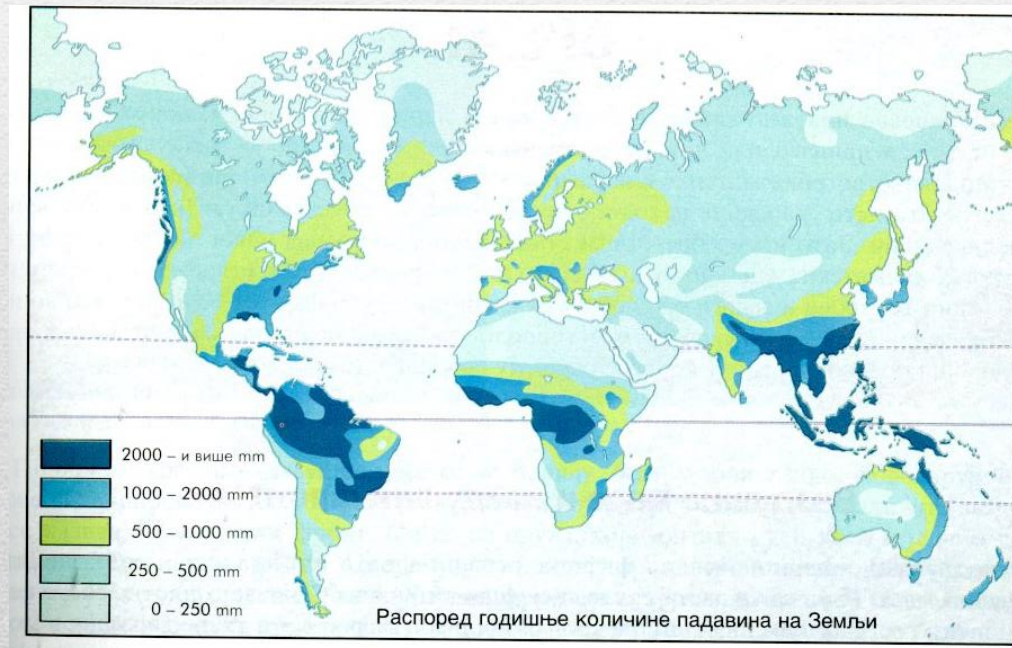
р. 62

Стара држава на Корејском полуострву, Чосун (Јосеон), после Другог светског рата подељена је на две државе, Северну и Јужну Кореју. Северну Кореју је подржао тадашњи СССР, а Јужну Кореју САД. После Корејског рата (1950–1953), успостављена је зона разграничења дуж 38. паралеле.

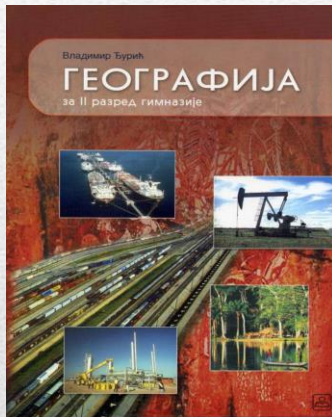
3) Географија за први разред гимназије

р. 95

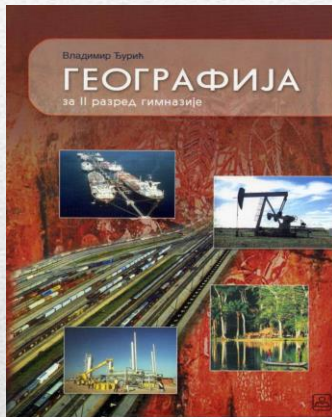
4) Geografija za drugi razred gimnazije

р. 30

Азија употребљава више писама. – Упоредо са очувањем старих цивилизација, Азија је очувала и старо кинеско, кореанско и јапанско писмо. С друге стране, у арапским земљама на југозападу континента користи се арапско писмо. На територији источних области Русије и Монголије продрла је ћирилица. Остале азијске земље прихватиле су латиницу. Висок проценат писменог становништва у Азији имају Јапан (99%), Израел, Вијетнам, Кореја и Хонгконг (90%). У Индонезији, међутим, писмено је 90%, а у Индији свега 65% одраслог становништва. Најмање писменог становништва имају Бангладеш (40%) и Авганистан (30%).

4) Geografija za drugi razred gimnazije

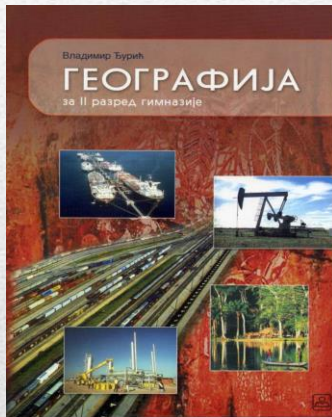
р. 37

У односу на море државе могу бити приморске и континенталне. *Зашто је добро да држава излази на море?* Приморске државе могу бити острвске (Јапан, Ирска), полуострвске (Италија, Кореја) и комбиноване (Грчка). Континенталне државе немају излаз на море и њих има око 30 (Чешка, Словачка, Авганистан, Боливија и др.). У односу према копненим водама (рекама и језерима) државе могу заузимати различите положаје. Пловне реке и језера имају геополитички и саобраћајни значај. Различити положај држава такође заузима према вегетационим зонама и према резервама рудног богатства. *Какав значај има у њом положај земаља Блиског истока?*

р. 42

Нова политичка карта Азије. – Азија је у знатној мери изменила свој географски лик. На верској основи Индијски потконтинент је подељен 1947. г. на Хиндустан и Пакистан. Хиндустан, данашња Индија има хиндуизам као основну религију, за разлику од Пакистана који је насељен муслиманским живљем. Пакистан је, међутим, био подељен на западни и источни. Касније се Источни Пакистан одвојио и постао држава Бангладеш. У југоисточној Азији значајније политичко-географске промене захватиле су бившу Француску Индокину. Од ње су настале нове државе Лаос, Камбоџа и Вијетнам. На Далеком истоку, као последица Другог светског рата је подела корејске државе на Северну и Јужну Кореју. Ова политичка подела одржала се до данас. У области Малајског архипелага,

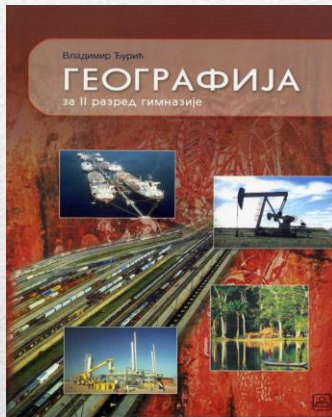
4) Geografija za drugi razred gimnazije

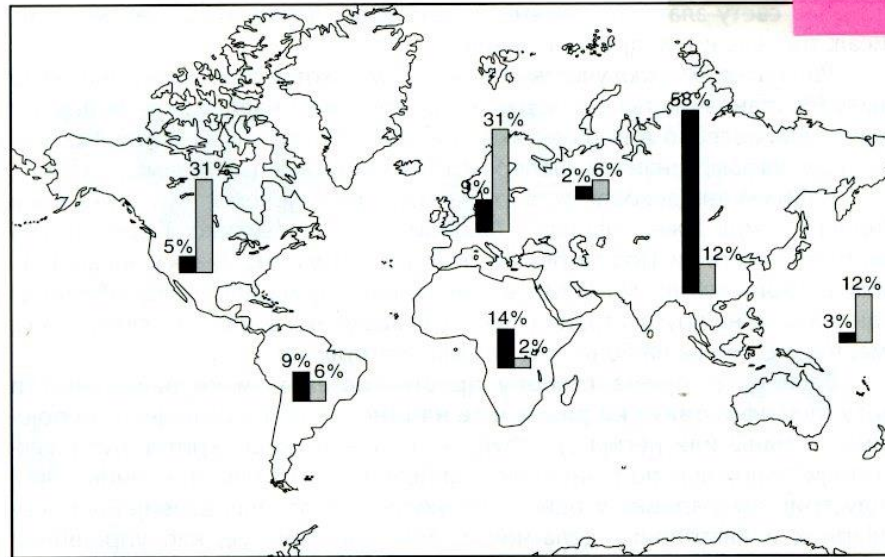
р. 58

Неразвијене земље су у подређеном положају. – Како се неразвијене земље налазе на различитом ступњу економског развојка, чешће се за њих употребљава термин земље у развоју. Већина од њих су претежно аграрне, имају слабо развијену индустрију, увознице су индустријске робе и страног капитала, па су самим тим и задужене. У њима је животни стандард на нижем нивоу. У новије време захваћене су процесом убрзане диференцијације. Неке од њих се брже развијају (Тајван, Република Кореја, Малезија, Тајланд, Индија, Бразил, Аргентина, Турска), док су друге и даље на ниском ступњу друштвено-економског развојка као што је то случај са бројним афричким земљама, али и земљама Азије и Латинске Америке. Највеће сиромаштво, испод 200 долара прихода по становнику годишње имају Чад, Гвинеја Бисао, Нигер, Таџикистан, Еритреја, Малави, Сијера Леоне, Бурунди, Етиопија. *Издвој које су од ових земаља афричке, а које азијске?*

4) Geografija za drugi razred gimnazije

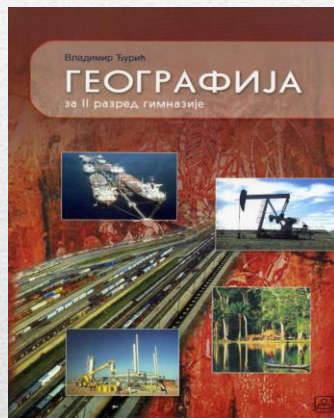
р. 63

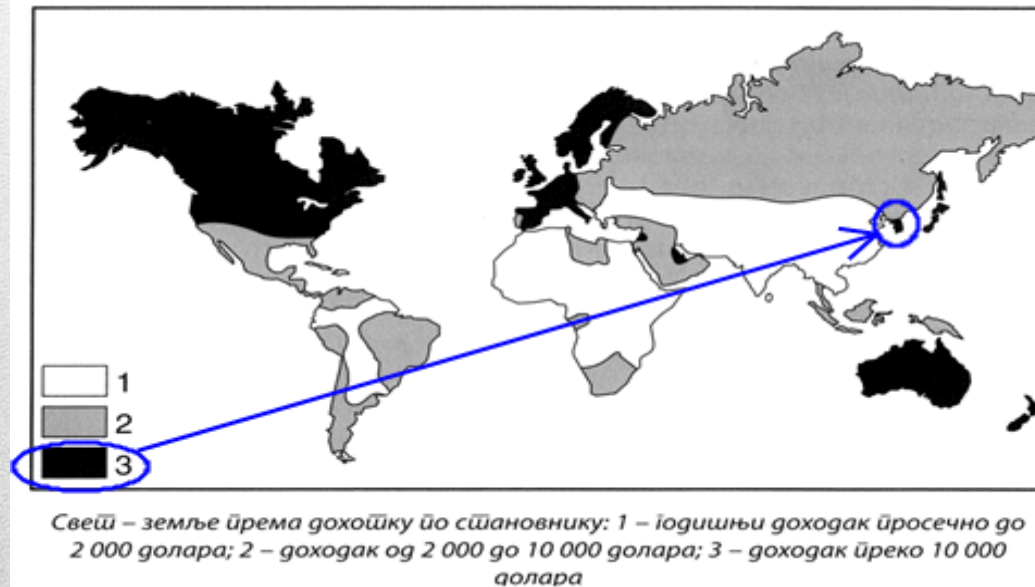
Сјановништво (леви сјубац) и доходак (десни сјубац) у односу на укупно сјановништво свећа и свејски доходак

била, индустријских и других робота, телевизора и видео рекордера, електронских чипова, сатова. Убрзано се у том правцу развијају Кина и Реп. Кореја. Аустралија и Нови Зеланд велики су снабдевачи развијеног света месом, вуном, као и минералним сировинама.

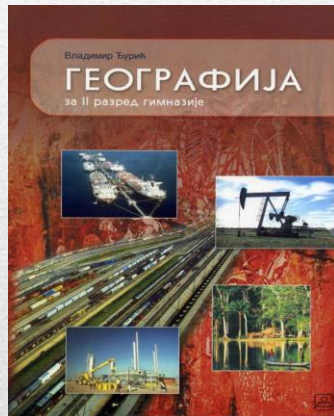
4) Географија за други разред гимназије

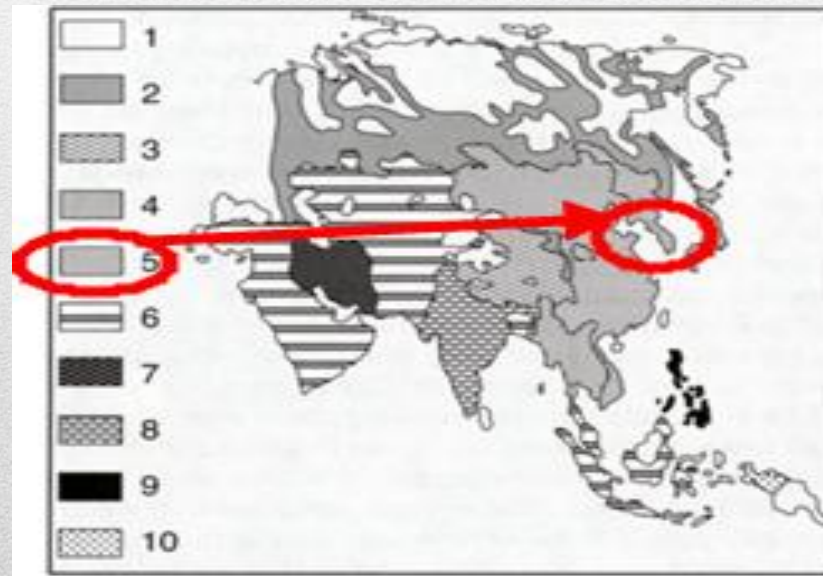
р. 65

4) Geografija za drugi razred gimnazije

р. 73

5) Mozaik prošlosti, Udžbenik istorije za osmi razred osnove škole

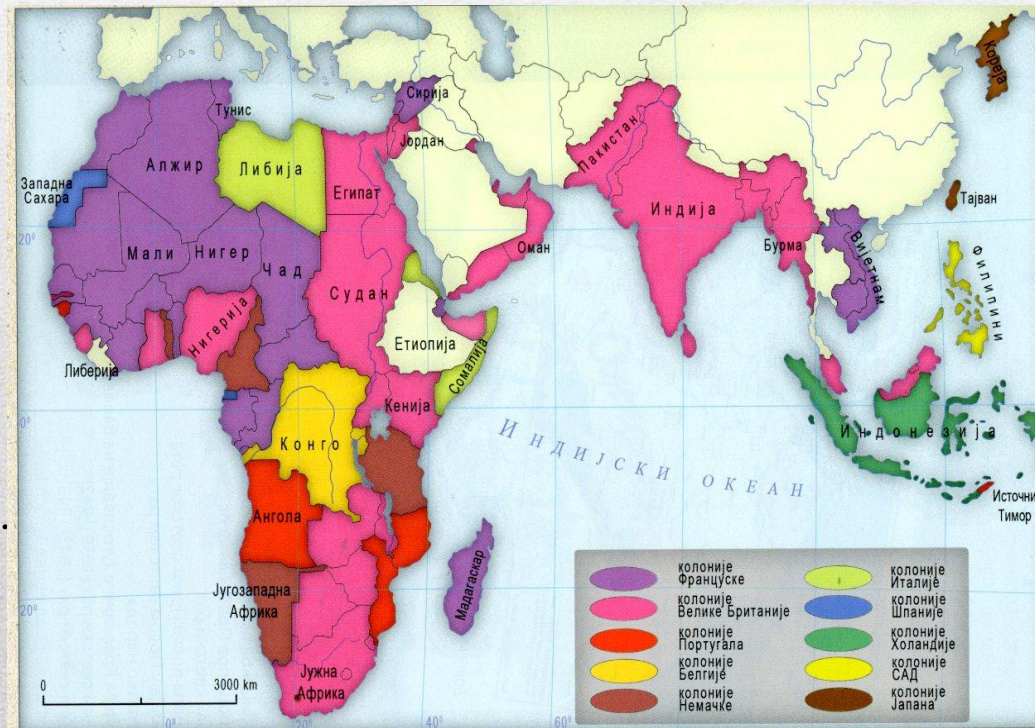
p. 129

Хладни рат и блоковска подела света – У послератном периоду међународни односи су се развијали у атмосфери крајње заоштрениости, напетости, несигурности и сукоба. Овакви међународни односи су произашли из поделе света на два блока, на челу са две нуклеарне суперсиле. Први блок су основале и предводиле САД 1949. године. Тај војно политички савез назван је **НАТО** (Северноатлантски пакт). СССР су са својим савезницима исте године основале Савет за узајамну помоћ, који је 1955. године прерастао у војно политички савез назван **Варшавски пакт**. Оваква ситуација је довела до припрема за рат и трке у развоју технологије и наоружања. До рата ипак није дошло због страха да би нуклеарни сукоб могао довести до краја цивилизације. Нажалост, иако је светски сукоб био избегнут, СССР и САД су, у намери да прошире своју сферу утицаја изазивале мање сукобе и локалне ратове у свету. Тако су у периоду од 1945. до 1989. године вођени: Корејски рат (1950–1953), Вијетнамски рат (1965–1975) и Авганистански рат (1979–1989). САД и СССР се нису директно сукобиле у овим ратовима, већ су наоружавали и помагали своје политичке истомишљенике. Свет је био на прагу нуклеарног рата за време Кубанске кризе. У намери да помогне комунистичком кубанском лидеру Фиделу Кастру, СССР је 1962. године инсталирао нуклеарне ракете на острву Куби. У САД-у је то схваћено као претња по њихову безбедност, након чега је америчка војска блокирала Кубу. Пуне две недеље Американци и Совјети су једни другима претили нуклерним нападом, да би након две недеље Стаљинов наследник Никита Хрушчов пристао да повуче ракете.

5) Mozaik prošlosti, Udžbenik istorije za osmi razred osnove škole

p. 150

2. Korea in Serbian Textbooks

- ◆ For history, all 7 textbooks analyzed describe Serbia, Europe and neighbors of Europe thereby roughly mentioned Korea.
 - ◆ For geography, Korea was briefly described in overview of East Asia.
 - ◆ Due to brief statements, students are not likely to have a specific image of Korea.
-

**Thank You for Your
Attention**